חסרי חוליות מקרוב: חיפושית ושבלול

מפגשים עם בעלי חיים · שיעור 4 · פרק שני: שפע של מינים — עושים סדר

🎯 **המיומנות של היום: השוואת מאצאים · כלי: טבלת השוואה**
בודקים במה שני דברים דומים ובמה הם שונים, לפי אותם קריטריונים, ומסדרים את זה בטבלה.
כלי הלמידה: בעמודה הראשונה כותבים את הקריטריון (מספר רגליים, כיסוי גוף, תנועה). בשתי העמודות הבאות כותבים מה ראינו אצל כל בעל חיים. בעמודה האחרונה מסמנים: דומה או שונה.

✨ **פתיחה:** שלום ילדים! אחרי הגשם יוצאים לגינה שבלולים ומשאירים אחריהם פס מבריק. חיפושיות אוהבות להסתתר במקומות חשוכים. לשניהם אין עצם אחת בגוף! איך הם מחזיקים את עצמם?
❓ **שאלת החקר: במה דומים חיפושית ושבלול, ובמה הם שונים?**

מסע החקר

התבוננות · תצפית מונחית

1. הסתכלו על הצילום של החיפושית במשך 3 דקות.
2. ספרו את הרגליים שלה.
3. הסתכלו על הצילום של השבלול וצפו בסרטון שבו הוא זוחל.
4. בנו מפלסטלינה דגם של שניהם וסמנו את חלקי הגוף.

הגדרה · השוואה ומיון

1. מלאו את טבלת ההשוואה.
2. סמנו בצבע ירוק את מה שדומה.
3. סמנו בצבע כתום את מה ששונה.
4. השוו את הטבלה שלכם לטבלה של זוג אחר.

המשגה · המשגה והכללה

1. השלימו את משפט ההמשגה.
2. מיינו כרטיסי בעלי חיים לחרקים ולרכיכות.
3. הסבירו לבן הזוג למה עכביש אינו חרק.

✏️ תרגול

דוגמה: דוגמה: קריטריון – מספר רגליים. חיפושית: 6 רגליים. שבלול: אין רגליים, הוא זז על "רגל" שרירית אחת וריר. בעמודה האחרונה מסמנים: שונה.

⭐ 1. כמה רגליים יש לכל חרק בוגר?
☐ 4 ☐ 6 ☐ 8

⭐ 2. לשבלול יש שאול שדרה שנאבדו בתוך הקונכייה.

☐ נכון ☐ לא נכון

⭐ 3. התאימו כל חלק לתפקיד שלו.

אתחילים	אתאוימים
א. אחוזים (חרק)	___ הגנה על הגוף הרך
ב. קונכייה (שבלול)	___ החלקה על הקרקע
ג. ריר (שבלול)	___ תאיכה והגנה
ד. שלד חיצוני (חרק)	___ אישוש והרחה

⭐⭐ 4. גוף החרק בנוי משלושה חלקים: ___, ___ ו-___.

אחסן אילים: ראש · חצה · בטן

⭐⭐ 5. מלאו טבלת השוואה בין חיפושית לשבלול.

קריטריון	חיפושית	שבלול	דואה / שונה

⭐⭐ 6. כתבו דבר אחד שדואה ושני דברים שונים בין החיפושית לשבלול.

⭐⭐ 7. נמלה, דבורה, שבלול, פרפר, תמנון. אי אהם רכיכה? אי חרק? כתבו.

★★★ 8. לעכביש יש שמונה רגליים וגוף בשני חלקים. האם הוא חרק? נמקו בעצרת הטבלה.

★★★ 9. שבלולים יוצאים בעיקר אחרי גשם ובלילה. הציעו הסבר אחד הקשור לצורכי הקיום שלהם.

★★★ 10. תכננו תצפית בגינה – מרחוק, בלי לגעת ובלי לאסוף – שתשווה בין שני מיני שבלולים. מה תשוו? מה תרשמו?

💡 **המשגה – חסרי חוליות:** חסרי חוליות הם... לחרק יש... ולרכיכה יש...

🔭 **שאלת חקר פתוחה:** האם שבלולים צצים מהר יותר על משטח רטוב או על משטח יבש? איפה אפשר למצוא על צה סרטון או מידע אמין?

🪞 התבוננות

מה למדתי היום?

מה הדהים אותי בשבלול או בחיפושית?

באיזו איומנות השתמשתי היום? איך היא עזרה לי?

איך הרגשתי היום? ☐ 1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 · ✅ אני יכול/ה השוואות מאבאים ☐
